

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

13. An Moniales extra Chorum teneantur recitare Horas Canonicas? Ex p.
3. tr. 2. res. 96.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

verf. & Ideo
nelius in
tom. 2. tr. 1.
Refol. 30. §.
Quero ter-
tio, & seq.

Azorius *part. 1. lib. 10. c. 6. quest. 1.* & Portel *in dubiis Regul. ver. Hora Canonica, n. 3.* Ioan. de la Cruz *in dircti. confc. part. 3. praef. 3. art. 3. dub. 4. concl. 1.* & alij. Et hoc, ex vi consuetudinis, ad culpam mortalem obligantis.

2. Cafetanus verò dicitur de tali consuetudine & idem docet Medina Complutensis *C. de orat. tract. 6. Armilla ver. Hora Canonica, n. 4.* Vide etiam Alphon. de Castro *l. b. 1. de leg. poen. cap. 8.* qui negat Fratres Prædicatores in factis non constitutos peccare, si relinquunt Officium, nisi ex decimis, aliisque redditibus Ecclesiasticis alantur. Et ideo Vega *in sum. tom. 1. c. 128. cas. 7.* priorem sententiam, quam ipse tenet, probabiliorē vocat. Ergo secundum Vegam sententia excusans moniales à priuata recitatione Horarum probabilis est.

3. Non grauior etiam hinc apponere verba Henrici Villalob. *in sum. tom. 1. tract. 24. dub. 9. num. 8.* vbi sic asserit: *La duda está si de hecho ay esta costumbre, que Cayetano no supo della, y no lo puedo asegurar: porque lo he preguntado a personas de algunas Religiones, y no la ballo firme, aunque Suarez dice, que casi todos testifican della y para que se introduza esta costumbre, que obligue a pecado mortal, ha de ser a sabiendas con animo de obligarse, y no por yerro pensando, que está un hombre obligado. Y no me persuado, que se aya introducido esta costumbre, desta manera: tambien haçe contra esta costumbre, para que no obligue, como ley, que deve ser puesta esto porquien tiene autoridad, y no la tienen los moços, que no tienen veinte y un años, y muchos menos las mugeres, por sí solas, y así parece, que no pueden hazer ley; todo esto lo digo disputando, para que otros los juzguen, que à mi hazeseme riguroso condenar à nadie a pecado mortal, no siendo el derecho muy claro, mas soy de parecer, que se siga en esto la opinion comun, que es mas segura, y en cosas morales tienen grande autoridad los Doctores, aunque la tienen mas las buenas razones.* Ita Villalobos.

4. Sed etiam hinc apponam verba doctissimi Raphaëlis de la Torre *in 2. 2. contr. 6. disp. 2. num. 11.* vbi sic ait: [De consuetudine non interdicta recitandi Horas priuatè, etiam quando Moniales à Choro absunt, audio viros doctos & pios dicentes vigere, & viguisse, alios verò dubitantes, sed ego non auderem eas ab hoc onere liberare.] Ita ille, & ego.

RESOL. XIII.

An Moniales extra Chorum teneantur recitare Horas Canonicas: Ex p. 3. tr. 2. Ref. 96.

Alibi in Ref.
praeterita &
in omnibus
aliis Refol.
& §§. eius
annot.

§. 1. Alibi affirmatiuam sententiam docui, & nunc iterum docco cum Miranda *tract. de Monial. quest. 9. art. 6.* & nouissimè hanc sententiam tenet etiam Hieronymus Rodrig. *in compen. qq. Reg. refol. 98. num. 5.* vbi sic ait. Quidquid alij in oppositum sentiant, communiter, & melior opinio, quæ & tenenda est, habet, omnes & quascunque Moniales teneri priuatim ad recitationem Horarum Canoniarum, ratione status Regularis, seu Ecclesiastici irreuocabilis, quem profitentur. Ita ille, qui videtur docere negatiuam sententiam esse probabilem; nam affirmatiuam, quam ipse tenet, vocat tantum communiorem, & meliorem. Sed an ita reuera sit, remitto aliis iudicandum; & vide quæ de hac materia dixi *in tract. de Horis Canonice.*

RESOL. XIV.

An Moniales teneantur sub onere peccati mortalis persoluere Horas Canonicas?

Et idem queritur de Religiosis professis Ordinibus sacris non iniuriatis.

Et an consuetudo persoluendi Horas Canonicas à Monialibus obligatoria sit? Ex p. 9. tr. 6. & Misc. 1. Refol. 7.

§. 1. Pro negatiua sententia alibi adduxi Ioan. nem Caramuclem: sed, quia postea inueni alios duos viros non minus doctos, hanc etiam sententiam docere, ponam hic per extensum eorum verba. Itaque Petrus Marchant *in Tribunali Sacram. tom. 2. tract. 2. part. 2. tit. 3. sect. 1. quest. 2. fol. milij 185.* sic ait: [Regulares, siue viri, siue Moniales, qui ex vi Regulari, vel voti, speciale præceptum non habent, sub nullo peccato obligantur ad Horas Canonicas priuatim recitandas. Ratio mea fundamentalis est: quia tantum onus sine speciali lege, vel titulo, sub peccato mortali imponere, est iugum intolerabile, & violentum.

2. Dixi, quæ ex vi Regulari, vel voti, speciale præceptum non habent: si enim habent, vt Fratres Minores, Moniales Annunciatae, & si qui alij, vel alie reperiantur, quorum, quarumque Regula in ratione diuini Officij obligat ad mortale illi sine dubio obligabuntur.

3. Nec ratio consuetudinis vim legis habentis, aliquid concludit: etsi enim consuetudinem sanctam Religionum communiter negare non possumus; illam tamen consuetudinem habere vim legis ad peccatum mortale obligantis, nullus probare poterit; nec vidi vllum, qui hoc probare intendere: qui enim hanc vim consuetudinis allegant, illam communiter supponunt, non probant.

4. Dico ergo primò, sanctam consuetudinem esse, vt Religiosi, vbi Choro non intersunt, priuatim Horas Canonicas, à quibus abserint, legant.

5. Dico secundò, hanc consuetudinem receptam esse sub titulo pietatis, & sancti exercitij, quam qui præuaricaretur, in deuotionis, & negligentiae, seu defectus feruoris in rebus pietatis argueretur.

6. Dico tertio, hanc consuetudinem non habere vim legis: vt enim consuetudo vim legis habeat, non sufficit, vt comitum sensu, & consensu sit recepta simpliciter, (recipi enim potest ob decentiam, pietatem, utilitatem, quæ in illa continetur) sed requiritur, vt recipiatur per modum legis sub peccato obligantis. Taliter autem receptam esse à Regularibus consuetudinem illam communiter dicendi Horas canonicas, absolutè negandum est.

7. Dico quarto, fictitium esse, consuetudinem illam receptam esse per modum legis ad peccatum mortale obligantis: hoc enim absque certo fundamento liberè dicitur. Constans autem mihi est ista regula nullam legem, multo minus consuetudinem, ad peccatum mortale obligare, nisi constet certò de fundamento tantæ obligationis. Vide, quæ diximus *supra. tr. 1. tit. 10. q. 1. per totam.*

8. Dices primò: Multi sunt in ista opinione obligationis, quæ si tollatur, plures Religiosi negligenter Horas legere. Respondeo, minus malum esse negligere, quam negligendo Deum offendere. Et cum opinio illa legitime fundata non sit, melius est errorem, qui pluribus est offendiculum peccati, tollere, quam vnum peccatum mortale permittere: quilibet enim scrupulosus sibi conscientiam erroneam formare poterit, & imprudenter hoc titulo consuetudinis & in grauiosissimos